

Към Слънце

Разказъ

ЕСЕННОТО слънце позлатяваше още сължити си влажната земя, а въ Кольовата стая бѣше съвсемъ тъмно. Днесъ Кольо се върна у дома си рано, неговитѣ другари играеха още на улицата. Не му бѣше добре. Съ парче недояденъ хлѣбъ въ ржка, той седѣше на стария диванъ и гледаше въ прозореца. Студено е въ стаята, добре би било да се запали печката, но на Кольо не му се мърда. А майка му нѣма да се върне скоро — тя се връща късно отъ работа и Кольо седи самъ на тъмно и я чака.

Той не помни баща си. Тѣ живѣятъ съ майка си сами. Мѣстятъ се често отъ квартири на квартири, но се мѣнятъ само улицитѣ и кварталитѣ, а стаята, въ която живѣятъ тѣ, остава каточе все една и съща: въ жглитѣ ѝ сестича влага, а прозорецѣтъ до земята и непременно гледа въ нѣкоя ограда или стена.

Ето, и сега предъ очитѣ на Кольо стои висока стена. О, какъ му се иска да я разруши, да я разбие и да пусне въ тѣхната бедна стая макаръ малко слънчева свѣтлина и топлина! Безъ да се помръдне, Кольо гледа оградната стена и отъ нея му идва такъвъ студъ, че започва да трепери и замръзва, а главата го боли.

СТАРИЯТЪ докторъ дълго преглежда и прислушва Кольо. Ржцетѣ му бѣха студени, а въ очитѣ му горѣха топли огънчета.

— Слабо е детето... много слабо — казваше той на Кольовата майка, като покриваше съ оде лото слабо Кольово тѣло.

— Нему му трѣбва слънце... Непременно слънце и чистъ въздухъ. Иначе...

Кольо вижда какъ тънкитѣ прѣсти на майка му се пливатъ въ гърба на кревата, каточе се бои да не падне.

— Но, господинъ докторе... нѣма срѣдства... Моята заплата едва стига за преживяване... — шепне тя.

— Нищо. нищо — утешава я докторѣтъ. — Азъ ще наредя... ще издействувамъ. Ние непременно ще го изпратимъ на слънце...

И той си отива, като се отказва да вземе възнаграждение за прегледа.

ДОКТОРЪТЪ си изпълни обещанието. Въ единъ горещъ юлски день изъ прозореца на вагона, напълненъ съ ученици, поглеждаше и Кольовото радостно лице.

— До виждане, до виждане, мамо!...

— До виждане, Кольо... На добъръ часъ!

— махаше бѣла кърпичка майка му следъ заминаващия влакъ.

ВЪ ФАБРИЧНОТО помѣщение е горещо. Шумятъ моторитѣ — тракъ-такъ, тракъ-такъ... Работницитѣ работятъ бавно.

Навела главата си, Кольовата майка внимателно следи за движението на машинитѣ и ловкитѣ ѝ прѣсти бързо изпълняватъ привичната работа. Лека усмивка грѣе на устнитѣ ѝ, въ ума ѝ се въртятъ редоветѣ отъ Кольовото писмо:

„Мила мамо, азъ съмъ добре. Тукъ има много слънце. Презъ прозореца се вижда синьото море, а въ далечината бѣлъ параходъ. Мамо! Азъ сънувахъ сънь — каточе вървя по широкъ коридоръ, а отъ странитѣ му свѣтли и високи стани. Тамъ живѣятъ деца. Много деца. Като че, мамо, всички деца на свѣта живѣятъ въ слънчеви стани“.

Колко леко се работи, когато човѣкъ е щастлив!

СЛЕДЪ завръщането си, Кольо съ майка си отиде да благодари на доктора.

— О-о, та тебѣ не може да те познае човѣкъ! Израсналъ, загорѣлъ, напълнѣлъ! — приветствува докторѣтъ весело Кольо. — Сега можешъ да се заловишъ и за учение.

— А азъ и друга квартира намѣрихъ, по-хигиенична — добавя майката.

— Отлично, отлично... Е, а сега ми разкажи, на какво се научи тамъ?

Кольо бързо отговаря:

— Научихъ се да плавамъ, да гребя...

— А още, още на какво? — пита докторѣтъ.

Кольо се замисли и изведнажъ, като се изчерви и загледа право въ очитѣ доктора, отговори:

— Научихъ се още... на помощъ

— Браво! Юнакъ! Достѣ си! — радва се докторѣтъ. — Именно на помощъ! Видишъ ли, Кольо, нашиятъ животъ още е несвършенъ, неуреденъ както трѣбва... Много люде страдатъ... И деца също... Помисли — колко деца не биха могли да се попечатъ на слънце и да събератъ сили, ако другитѣ не имъ се притекатъ на помощъ!

— Право говорите, докторе — потвърждава майката, а докторѣтъ, като ги изпращаше, казва:

— Велико е това дѣло — общата, взаимна, братска помощъ!

Татяна Кондратенко